

Elsbroek is eerste natuurreservaat in handen van privé-organisatie

K.U.Leuven-natuurreservaat in Hamont-Achel opent op 21 oktober

Onlangs werd het natuurgebied Elsbroek in Hamont-Achel, in het noorden van Limburg, officieel erkend als natuurreservaat. Op 21 oktober wordt het plechtig geopend met de planting van een herdenkingsboom. Daarmee is de K.U.Leuven de eerste privé-organisatie die in het bezit is van een natuurreservaat. Blijft de vraag: wat moet een universiteit met een eigen natuurreservaat?

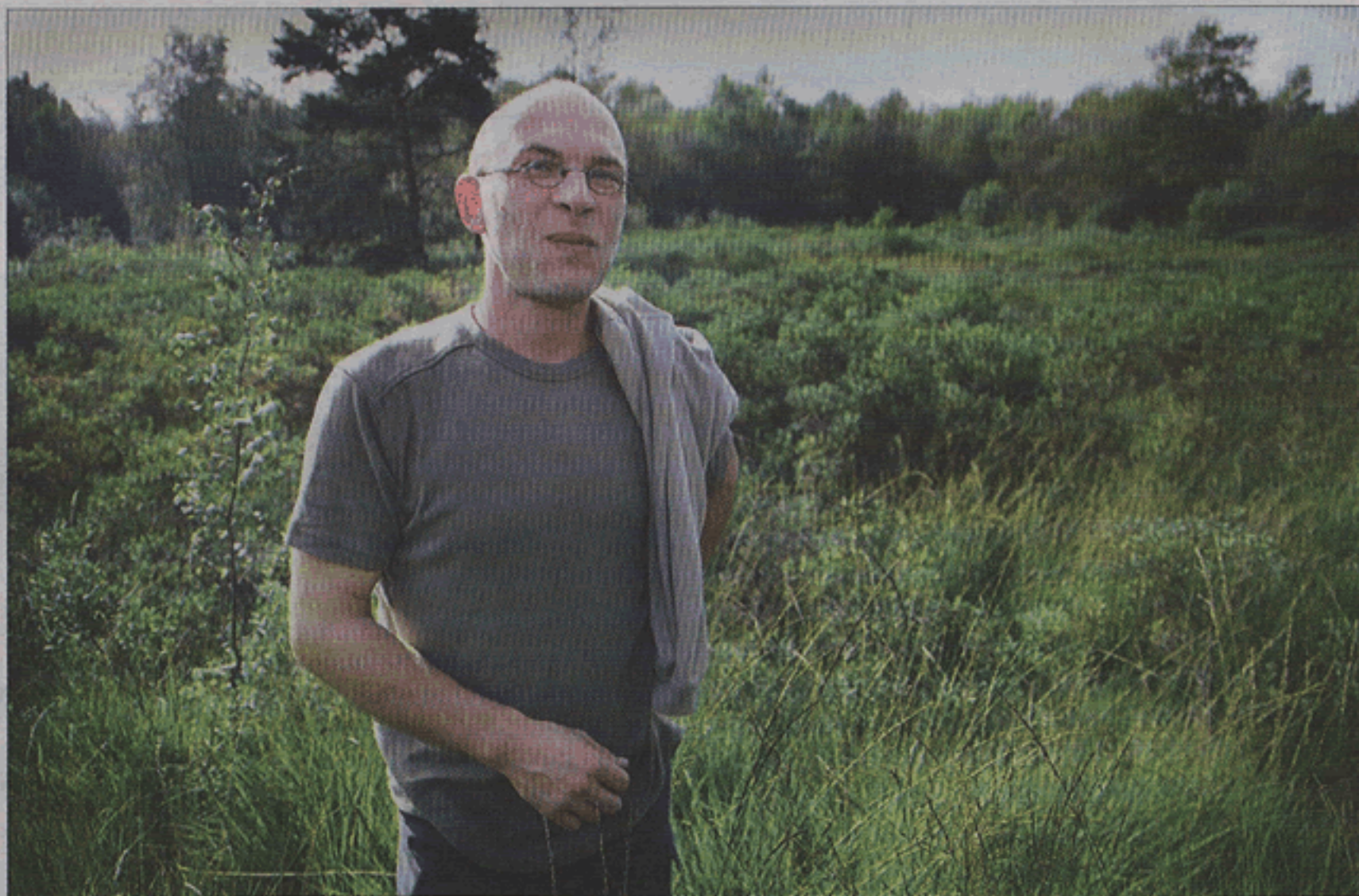
— Wouter Verbeylen —

“**W**ij hebben heel wat goeie redenen om dat gebied als reservaat te beheren”, zeggen professor Bart Muys en technicus Eric Van Beek van de Afdeling Bos, Natuur en Landschap. “In de eerste plaats is er natuurlijk de wetenschappelijke waarde: we kunnen de vegetaties bestuderen en ermee experimenteren; onze studenten kunnen er in de praktijk kennismaken met natuurbeheer; én we willen aantonen dat duurzaam natuurbeheer ook financieel haalbaar is.”

Gagelbier

Het Elsbroek is het restant van een oude visvijver, die ontstaan was door een natuurlijke depressie in het landschap. “De Kempen waren al van in de Middeleeuwen één uitgestrekte heidevlakte. Tot 1900 kon je ongehinderd kijken van Hasselt tot Eindhoven. Het gebied van Het Elsbroek was daarin een echte oase, die een beetje cultuur aantrok in het schrale heidelandschap: er stonden wat boerderijen, en er was een kluis, de latere Trapistenabdij, gevestigd. In 1926 is het gebied verder ontwaterd voor landbouw.”

“Het beschermd gebied bestrijkt 13

Eric Van Beek van de Afdeling Bos, Natuur en Landschap in natuurreservaat Het Elsbroek: “We willen aantonen dat je aan duurzaam natuurbeheer kan doen zonder dat je jezelf in het failliet werkt.”

(© Rob Stevens)

hectare en is onderdeel van een domein van 165 hectare, volledig in eigendom van de K.U.Leuven, waarvan de helft bosgebied is en de helft voor landbouw wordt gebruikt. In dat gebied groeien een aantal zeldzame planten zoals koningsvaren en galigaan, dat nog maar op enkele plaatsen in Vlaanderen voorkomt. En dan is er nog gagel, een welriekend struikje dat gebruikt werd om bier te brouwen als vervanger van hop, die niet kon groeien in de arme bodem. Onze bedoeling is onder meer om dat gagelstruweel uit te breiden, en we gaan ook de exoten bestrijden — dat zijn uitheemse planten, zoals Amerikaanse vogelkers en Douglaspluimspirea, die

hier geen natuurlijke vijanden hebben en die dus in een mum van tijd de inheemse flora kunnen verdringen.”

“Ook de fauna in het Elsbroek is meer dan de moeite waard: er zitten houtsnippen, zwarte spechten, vossen en reeën. Ook de levendbarende hagedis komt er voor en er is een zeer rijke libellenfauna met zeldzame soorten.”

Met de subsidies die de K.U.Leuven nu krijgt om het gebied te beheren, moet volgens Muys en Van Beek een break-even mogelijk zijn. “We halen onze inkomsten uit een waaier van activiteiten. We verkopen hout, we krijgen subsidies voor natuurbeheer én voor het openstellen van het reservaat, er zijn de inkomsten

uit de jachtpacht en de landbouwpacht. Het moet dus mogelijk zijn om zonder verlies te werken. Dat is trouwens ook de boodschap die we aan de andere eigenaren willen verkopen: het is mogelijk om aan duurzaam beheer te doen zonder dat je jezelf in het failliet werkt.”

Op zaterdag 21 oktober wordt Het Elsbroek officieel geopend met het planten van een winterlinde. Vanuit Leuven vertrekt om 12u30 een bus voor K.U.Leuven-personeel, en ter plaatse is er een geleide wandeling voorzien. Voor alle info en inschrijvingen: eric.vanbeek@biw.kuleuven.be, (t) 016 32 97 38, www.biw.kuleuven.be/lbh/lbnl/OpeningElsbroek.htm